

prof. dr Gerard Ciołek
W-wa, Kopiańska 26 m 17

Warszawa 24. IX. 1964.

M U Z E U M Ś W I Ę T O K R Z Y S K I E

KIELCE, Pl. Partyzantów 3-5

W odpowiedzi na pisma z dn. 2.VII i 5. IX br. przepraszając z zwłoką spowodowaną nasileniem terminowych prac, załączam poniżej recenzję pracy mgr. Bogusława Paprockiego pt. Zagadnienia urbanistyki Kielc w 1 poł. XIX wieku.

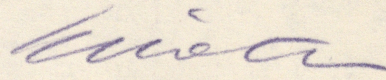
1. Ocena ogólna. Praca jest napisana jasno i czytelnie, ogólny tok myślenia jest naogół przekonujący, udokumentowanie wydaje się być wystarczające. Brak planu miasta, omawianego w artykule, utrudnił recenzentowi bardziej szczegółową ocenę jego analizy.

2. Uwagi szczegółowe: str. 2-3 proponuje się przebudować ostatnie zdanie: Aż do XVI w. kielce były osadą służebną, o charakterze rolniczym, ze słabo wykształconym rzemiosłem, związaną z ośrodkiem władzy biskupiej na wzgórzu zamkowym. Str. 6. Zamiast powołania się na rozplanowanie Sielpi, które autor charakteryzuje jako układ "prostokątny", należałoby sięgnąć do współczesnych rozwiązań miejskich, a nie przemysłowych, i o układzie radialnym, a nie prostokątnym, np. Krynki, Korzec itp. str. 7. należałoby wyjaśnić, co znaczy "kompleks zabudowań Leonarda". Domyślał się, że autorowi chodzi o klasztor i kościół św. Leonarda, który przebudowany na pomieszczenie władz wojewódzkich stanowił punkt wyjścia dla rozplanowania nowej dzielnicy, o czym w tekście brak wzmianki. Tu również zastrzeżenia co do opisu projektu tej dzielnicy. Nie mając planu z 1821 r. opieram się na opracowaniu mgr. N. Miks (Studium do planu zagospod. przestrz. Kielc PKZ), która nieco odmiennie opisuje projekt: Tworzył on (gmach władz wojewódzkich) główny ośrodek kompozycji, z półkolistym placem, z którego wybiegało promieniście 7 ulic, przeciętych 5 arteriami, zakreślonymi koncentrycznie, z odchyleniami uwzględniają-

cyni ukasztaltowanie terenu! Wydaje się ponadto, że ogólnie projekt rozbudowy ~~regulacji~~ miasta należałoby ocenić jako sprzężenie regulowanej części miasta starego z nową dzielnicą, opartą o inne przesłanki kompozycyjne o układ radialno-koncentryczny. Problem ten wymaga sprawdzenia w oparciu o projekt Potockiego, którego niestety nie znam. Ostatnie zdanie str. 7 należałoby również przebudować na "Pomimo poważnych odstępstw projektu od dawnego układu przestrzennego i topografii miasta itd." Str. 10. Należy usunąć sprzeczność między zdaniami: "Dopiero przejście na formy gospodarki wielkokapitalistycznej ...stworzyło warunki dalszego rozwoju miasta", a "Dezurbanizacja miasta w II poł. XIX w itd".

Wydaje się ponadto, że odejście od realizacji planu Potockiego stało się nie tylko wynikiem braku podstaw gospodarczych i fluktuacji politycznych 2 poł. XIX w, lecz też i podjęcia rewizji tego planu i zastąpienia go innym projektem, wynikiem którego była zabudowa części miasta na zachód od klasztoru św. Leonarda, z wielkim placem i ortogonalnym układem ulic. Nie znam bliżej dziejów urbanistycznych Kielc, lecz wydaje się, że ten problem powinien również znaleźć swój wyraz w artykule, aby uniknąć zarzutu ~~wysinkowości~~ wycinkowości w przedstawieniu procesów, które charakteryzuje pewna ciągłość i współzależność.

3. Uwagi końcowe. Przytoczone wyżej uwagi nie umniejszają wartości artykułu, kwalifikującego się do druku, a ich uwzględnienie, o ile są słuszne, pozostawia się do uznania autora i redakcji Rocznika Świętokrzyskiego.

/-/prof. dr Gerard Ciołek